

Kontrolværdier for fødevarekontrollen

Marts 2009

Fødevarestyrelsen har 10 kontrolværdier for fødevarekontrollen formuleret som korte udsagn om, hvad den tilsynsførende skal stræbe mod i sit kontrolarbejde.

Kontrolværdierne kan ses som en værktøjskasse, der indeholder forskellige virkemidler eller anvisninger, der skal bruges og afstemmes til lige præcis den kombination, der skønnes mest effektiv i den konkrete situation under hensyntagen til de retlige krav, virksomhedens vilje og evne til at overholde reglerne, graden af alvor i situationen osv.

Kontrolværdierne skal ikke udelukke det faglige råderum og det individuelle skøn.

Kontrolværdierne afspejler en virkelighed, hvor der stilles en række forskellige krav til kontrollen, som ind imellem kan være svære at forene. Sådanne modsætninger eller dilemmaer kunne f.eks. være, at man både skal "prioritere" og "komme hele vejen rundt". Det betyder, at den tilsynsførende oftest selv må træffe beslutning om, hvordan modsætninger håndteres og hvilke hensyn, der skal veje tungest. Det vigtigste er, at problemerne vurderes og afvejes individuelt fra gang til gang. Men det er også vigtigt, at svære problemstillinger og dilemmaer tages op med chef og kolleger, så der er en løbende diskussion om, hvordan problemerne løses.

Kontrolværdierne er følgende:

1. Vi prioriterer vores tid og går systematisk efter de største risikokilder

som lægger vægt på, at behovsorientering tager udgangspunkt i en konkret risikovurdering, og som understreger nødvendigheden af at prioritere. Det understreges samtidig, at kontrollen skal være forberedt i form af klare overvejelser om, hvordan kontrollen bliver gennemført.

2. Det er bedre at finde de væsentligste problemer i flere virksomheder, end at finde alle problemer i en enkelt virksomhed som afstemmer hensynet til behovsorienteringen, risikovurdering og kontrolfrekvenserne indbyrdes og som gør op med fordybelse på alle områder.

3. Vi kommer hele vejen rundt

som peger på, at alle relevante lovgivningsområder skal kontrolleres over en periode. Kontrollen udføres som en stikprøvekontrol.

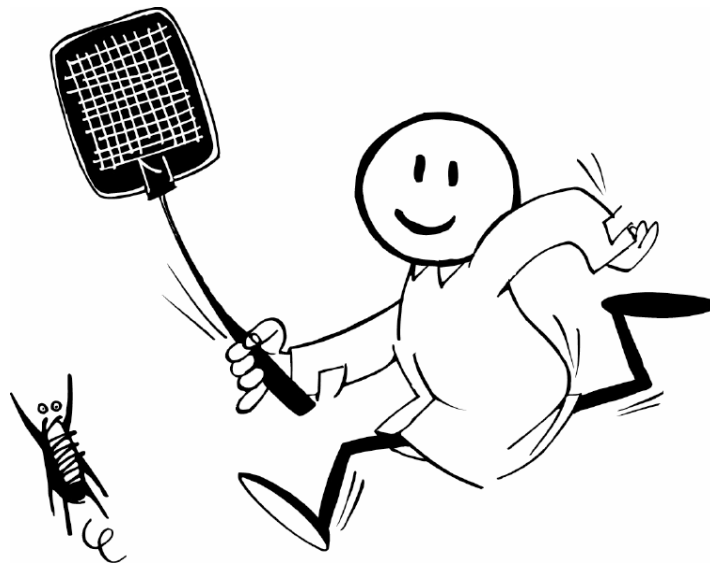

4. Samtale fremmer forståelsen – men der skal være respekt for reglerne og for kontrollen

som anviser dialog som et vigtigt virkemiddel, men som ikke må forveksles med manglende handlekraft og vilje til at bruge skrapere midler, hvis det er nødvendigt.

5. Når vi vejleder, så husker vi, at ansvaret er virksomhedens

som gør op med ”konsulentrollen”, men anviser vejledning som et virkemiddel. Vejledning af virksomhederne kan både som forebyggende foranstaltning og i forbindelse med anmærkninger være et effektivt redskab til at få virksomhederne til at følge fødevarerlovgivningen. Vejledning kan dog ikke træde i stedet for anmærkninger. Uanset om vejledningen er af generel eller mere konkret karakter er understregningen af virksomhedens ansvar vigtig, da vi som kontrollerende myndighed ikke skal eller kan påtage os et ansvar for virksomhedernes problemer. Det bør pointeres overfor virksomhederne i forbindelse med vejledning.

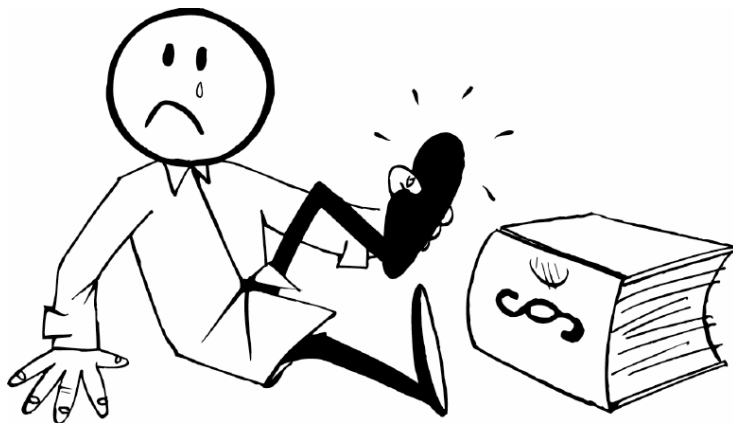

6. Vi bruger den sanktion, som er nødvendig for at få reglerne overholdt, men sanktionen må ikke være unødvendigt indgribende som understreger, at sanktioner skal bruges, hvis det er nødvendigt, og som peger på, at sanktioner bruges ud fra en effekt-betragtning. Samtidig understreges nødvendigheden af dømmekraft. At sanktionen ikke må være unødvendigt indgribende følger af det generelle forvaltningsmæssige princip om, at der skal være proportionalitet mellem overtrædelsen og reaktionen. Der er fastsat vejledende bødestørrelse ved udstedelse af administrative bøder, men ved udmåling af den endelige bødestørrelse skal der tages hensyn til eventuelle formildende og/eller skærpende omstændigheder samt virksomhedens omsætning.

7. Vi sikrer ensartethed ved at behandle ens forhold på samme måde

som betyder, at sammenlignelige forhold så vidt muligt skal behandles ens. Generelt stiller lighedsprincippet krav om, at man undersøger og holder sig ajour med praksis på forskellige områder.

8. Vi følger procedurerne og tager hånd om de fejl, der sker

som bl.a. stiller krav om, at retlige formalia og formkrav overholdes, at der kan føres bevis samt at den nødvendige dokumentation er tilstede. Hvis vi opdager at vi har lavet en procedurefejl, vurderes straks om og hvordan den kan rettes op. Det er vigtigt, at vi lærer at vores eventuelle fejl, så tilsvarende fejl undgås i fremtiden. Hvis fejlen fx skyldes, at vejledninger eller lignende er uklare, skal vi gøre opmærksom på, at de bør tilrettes.

9. Vi kender reglerne og forbereder os på kontrolopgaven

som understreger nødvendigheden af at have overblik over regelsættene, og at man sørger for at genopfriske stoffet, når det er nødvendigt, og at holde sig ajour. Samtidig understreges det, at vi skal være forberedt og at vi har klare overvejelser om, hvordan kontrollen skal gennemføres.

og

10. Vi viser respekt, er høflige og korrekte

som understreger, at vi tillægger det betydning, at vi bevæger os på andres ejendom eller arbejdsplads, og selv hvis vores høflige optræden ikke bliver gengældt, fastholder vi myndighedspersonens korrekte fremtræden. Før første besøg på en virksomhed kan det være en fordel af høre tidligere tilsynsførende om ”tonen” på virksomheden.

Kontrolværdierne

1. Vi prioriterer vores tid og går systematisk efter de største risikokilder.
2. Det er bedre at finde de væsentligste problemer i flere virksomheder, end at finde alle problemer i en enkelt virksomhed.
3. Vi kommer hele vejen rundt.
4. Samtale fremmer forståelsen – men der skal være respekt for reglerne og for kontrollen.
5. Når vi vejleder, så husker vi, at ansvaret er virksomhedens.
6. Vi bruger den sanktion, som er nødvendig for at få reglerne overholdt, men sanktionen må ikke være unødvendigt indgribende.
7. Vi sikrer ensartethed ved at behandle ens forhold på samme måde.
8. Vi følger procedurerne og tager hånd om de fejl, der sker.
9. Vi kender reglerne og forbereder os på kontrolopgaven.
10. Vi viser respekt, er høflige og korrekte.